

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 14. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 22/00, 102/09 и 54/10), члана 24. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 61/06) и члана 18. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2010. ГОДИНУ И ПОСТИЗБОРНОГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА – ОПШТИ ИЗБОРИ 2010. СТРАНКЕ ЗА БОСНУ И ХЕРЦЕГОВИНУ

Број: 03-07-6-455/11
Сарајево, 10. мај 2012. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА.....	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ.....	5
Предмет ревизије.....	5
Циљ ревизије.....	5
Обим ревизије.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	6
5.1. НАЛАЗИ	6
5.2. ПРЕПОРУКЕ.....	13

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака је извршила ревизију финансијских извјештаја Странке за Босну и Херцеговину и то: годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора одржаних у октобру 2010. године.

Руководство странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање у складу са Законом о финансирању политичких странака и успостављање ефикасног система интерних контрола.

Наша одговорност је да изразимо мишљење на основу ревизије коју смо извршили.

Ревизију смо обавили у складу са ревизионим стандардима. Ови стандарди захтијевају да ревизију планирамо и извршимо на начин да прикупимо довољно доказа који нам, у разумној мјери, пружају гаранцију да је странка поступала у складу са Законом о финансирању политичких странака.

Ревизија је на основу узорака испитивала значајне трансакције које потврђују износе у финансијским извјештајима, оцјену рачуноводствених начела приликом састављања финансијских извјештаја и поступање у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Ревизијом смо утврдили да Странка за Босну и Херцеговину у извјештајном периоду није поступила у складу са одредбама члана 8. став (1) и став (2), и члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

Према нашем мишљењу, осим наведеног, ревидирани финансијски извјештај указује да је Странка за Босну и Херцеговину у 2010. години поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака, те да је трошкове изборне кампање финансирала у складу са одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) је извршила ревизију финансијских извјештаја Странке за Босну и Херцеговину и то: годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора одржаних у октобру 2010. године.

Ревизија је предузета у складу са чланом 14. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 22/00, 102/09 и 54/10), чланом 24. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 61/06) и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ», број: 103/08).

Због чињенице да се ревизија обавља провјерама на бази узорка и да постоје ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

У годишњем финансијском извјештају за 2010. годину Странка за Босну и Херцеговину је исказала приход у износу од 2.823.876,85 КМ, што је приказано у наредној табели:

Ред. бр.	Врста прихода	Износ у КМ	Учешће у укупном приходу %
1	Чланарина	64.024,98	2,27 %
2	Прилози физичких лица ¹	148.897,49	5,27 %
3	Прилози правних лица	31.320,00	1,11 %
4	Приходи од имовине	3.149,61	0,11 %
5	Приходи од пр. лица	0,00	0,00 %
6	Приходи од поклона	0,00	0,00 %
7	Приходи из буџета	2.576.484,77	91,24 %
	Укупни приходи:	2.823.876,85	100,00 %

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја, Странка за Босну и Херцеговину је остварила расходе у износу 3.679.513,92 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: Странка за Босну и Херцеговину. Скраћени назив странке је СБиХ.

Политичка странка је уписана у судски регистар 25.04.1996. године код Вишег суда у Сарајеву под бројем Р-И-2/96. Рјешењем број Р-1-2/02 од 25.04.2002. године странка је уписана у регистар политичких организација код Кантоналног суда у Сарајеву, са сједиштем у Улици Маршала Тита 9а .

¹ Странка је извршила корекцију обрасца 3. Годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину, односно отклонила пропуст техничке природе, те исти доставила Централној изборној комисији БиХ 09.03.2012. године.

Рјешењем Општинског суда у Сарајеву, број 065-0-Ф1-12-000 001 од 26.01.2012. године извршена је промјена сједишта Странке за Босну и Херцеговину. Ново сједиште Странке за Босну и Херцеговину је Трг Фра Грге Мартића 2/III у Сарајеву.

Лице овлаштено за заступање политичке странке је др. Харис Силајдић, предсједник странке.

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2010. годину је Зенан Шабанац.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину, организациону структуру Странке за Босну и Херцеговину чине:

- Централа Странке за Босну и Херцеговину Сарајево,
- Клуб посланика Странке за Босну и Херцеговину ФБиХ,
- Клуб посланика Странке за Босну и Херцеговину БиХ,
- Млади Странке за Босну и Херцеговину,
- Фондација Странке за Босну и Херцеговину,
- 9 кантоналних савјета Странке за Босну и Херцеговину,
- Регионални одбор Странке за Босну и Херцеговину Скендер Вакуф,
- Градски савјет Странке за Босну и Херцеговину Мостар
- 25 општинских/опћинских организација Странке за Босну и Херцеговину,
- 46 општинских/опћинских савјета Странке за Босну и Херцеговину и
- Жене Странке за Босну и Херцеговину.

3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су годишњи финансијски извјештај за 2010. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора одржаних у октобру 2010. године Странке за Босну и Херцеговину, и то сљедећих организационих дијелова:

- Централа Странке за Босну и Херцеговину Сарајево,
- Општинска организација Странке за Босну и Херцеговину Бања Лука,
- Кантонално вијеће Странке за Босну и Херцеговину Тузланског кантона²,
- Општински савјет Странке за Босну и Херцеговину Теслић и
- Фондација Странке за Босну и Херцеговину Сарајево.

Циљ ревизије је да се на основу проведених ревизионих процедура прибаве ревизиони докази, који ће ревизору омогућити да изрази мишљење о томе да ли је Странка за Босну и Херцеговину у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10. Изборног закона Босне и Херцеговине.

Обим ревизије финансијских извјештаја Странке за Босну и Херцеговину обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава, са посебним нагласком на прилоге физичких лица, прилоге правних лица, приходе из буџета, као и финансирање изборне кампање у складу са поглављем 15 Изборног закона Босне и Херцеговине.

² Овај организациони дио Странке за Босну и Херцеговину користи печат са називом: Странка за Босну и Херцеговину - Кантонално вијеће Тузланско- подрињског кантона, иако је Амандманима на устав Тузланско-подрињског кантона од 26.02.1999. године промијењен назив кантона у Тузлански кантон („Службене новине Тузланско- подрињског кантона“ , број 3/99)

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију финансирања политичких странака је обавила ревизију и преглед финансијских извјештаја Странке за Босну и Херцеговину за период од 2004. до за 2009. годину, након чега су издати извјештаји о ревизији, односно извјештаји о прегледу са налазима ревизије, мишљењем ревизора и препорукама политичкој странци.

Након извршеног прегледа годишњег финансијског извјештаја за 2009. годину, издат је извјештај о прегледу са налазима ревизије и препоруком ревизора да странка треба да поступа у складу са одредбама члана 8. став (1) и члана 11. став (1), (3) и (4) Закона о финансирању политичких странака, односно да се не финансира прилозима који су забрањени овим Законом, да води потпуне и тачне евиденције о својим приходима и расходима, те да финансијске извјештаје подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине у форми прописаној Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака, као и да доставља и друге извјештаје на захтјев Централне изборне комисије БиХ.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2010. годину, утврђено је да Странка за Босну и Херцеговину није испоштовала препоруке које се односе на поштивање одредби члана 8. став (1) и члана 11. ставови (1) и (3) Закона о финансирању политичких странака.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. НАЛАЗИ

- a) **Странка за Босну и Херцеговину је поступила супротно одредбама члана 8. став (1) и став (2) Закона о финансирању политичких странака, јер се финансирала из забрањених прилога.³**
- (1) Политичка странка, односно њених седамнаест (17) организационих дијелова, је остварила приход из извора који су забрањени политичким странкама, на начин што је користила пословне просторије које су у власништву општина, без плаћања закупнине. На тај начин странка је прекршила одредбе члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака.
- Општински савјет СБиХ Центар Сарајево је на основу Уговора о закупу пословних просторија са Општином Центар Сарајево, број 04-49-4-39/09 од 26.05.2009. године, користио пословни простор површине 66 м², по цијени која је уговорена у износу од 1,00 КМ по м² увећаној за порез на додату вриједност. Према Одлуци о додјели у закуп пословних зграда и просторија Општине Центар Сарајево (“Службене новине

³ У складу са одредбом из члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака, државни, ентитетски и кантонални органи, органи Брчко Дистрикта БиХ, органи општинских и мјесних заједница, јавне институције, јавна предузећа, хуманитарне организације, анонимни донатори, вјерске заједнице, као и правна лица у којима уложени јавни капитал износи најмање 25% не могу да финансирају политичке странке. У складу са одредбом из члана 8. став (2) Закона о финансирању политичких странака, приватна предузећа, која обављају јавне услуге на основу уговора са владом, не могу финансијски помагати политичке странке.

- Кантона Сарајево”, број 20/09), најнижа цијена закупнине у II зони Општине Центар, гдје се просторије странке и налазе, износи 12,00 КМ по м². Кориштењем пословног простора у 2010. години по цијени нижој од цијене утврђене наведеном Одлуком, Странка за Босну и Херцеговину је остварила прилог Општине Центар Сарајево у износу од 8.712,00 КМ.
- Општински савјет СБиХ Илиџа је на основу Уговора о закупу пословних просторија са Општином Илиџа, број 05-23-2113/09 од 07.10.2009. године, користио пословни простор површине 35 м². Цијена закупа је уговорена у постотку 10% од почетне цијене закупа од 20,00 КМ за ехтра зону, у којој се пословни простор налази, односно у износу од 2,00 КМ по м² увећаној за порез на додату вриједност. Кориштењем пословног простора у 2010. години, по цијени закупнине испод тржишне цијене, странка је остварила прилог Општине Илиџа у износу од 7.560,00 КМ.
 - Општински савјет СБиХ Тузла је на основу Уговора о закупу пословних просторија, број 17-23-633 закљученим 15.05.2007. године са Општином Тузла, користио пословни простор површине 55,18 м² и остали простор површине 6,35 м², што укупно износи 61,53 м². За кориштење пословног простора уговорена је цијена од 1,00 КМ по м², док је за остали простор уговорена цијена од 0,50 КМ по м², која се увећава за порез на додату вриједност. Према Одлуци о давању у закуп општинских пословних зграда, пословних просторија и гаража (“Службени гласник Општине Тузла”, број 6/04), најнижа цијена закупнине у II зони Општине Тузла, гдје се просторије странке налазе, за пословне просторије у приземљу износи 8,00 КМ по м², а за остале просторије почетна цијена закупа се умањује за 50% односно за наведену зону износи 4,00 КМ по м². Кориштењем пословног простора у периоду од јануара до децембра 2010. године под повољнијим условима, односно нижој цијени од оне која је прописана поменутом одлуком, Странка за Босну и Херцеговину је остварила прилог Општине Тузла у износу од 5.735,00 КМ.
 - Општински одбор СБиХ Сански Мост без накнаде је користио простор површине 24,00 м² у власништву Општине Сански Мост. Обзиром да у складу са Одлуком о условима и начину давања у закуп пословних просторија и пословних зграда на подручју општине Сански Мост (“Службени гласник Општине Сански Мост”, број 4-20) цијена закупа по м² износи 10,00 КМ за пословне просторе до 25,00 м², странка је остварила забрањени прилог у износу од 2.880,00 КМ.
 - Општински савјет СБиХ Илијаш без накнаде је користио простор површине 19,50 м² у власништву Општине Илијаш. Обзиром да у складу са Одлуком о начину и висини плаћања закупнине пословних простора на подручју општине Илијаш (“Службене новине Кантона Сарајево”, број 2/00) најнижи износ мјесечне закупнине на подручју ове општине износи 8,00 КМ, странка је остварила забрањен прилог у износу од 1.872,00 КМ.
 - Кантонално вијеће СБиХ Горажде је на основу Уговора са Општином Горажде, број 02-23-901 од 04.10.2001. године и Анекса уговора број: 02-1-23-4860 од 30.10.2009. године користило пословни простор површине 27 м² у власништву Општине Горажде. Обзиром да у складу са Одлуком о давању у закуп пословне просторије Странци за Босну и Херцеговину (“Службене новине Босанско-подрињског кантона Горажде” број 14/01) цијена закупнине износи 5,00 КМ по м², странка је остварила забрањени прилог у износу од 1.620,00 КМ.
 - Општински одбор СБиХ Градачац без накнаде је користио простор површине 40,00 м² у власништву Општине Градачац у згради Црвене школе. Обзиром да у складу са Одлуком о висини накнаде за издавање у закуп пословних зграда, просторија и

паркинга цијена закупа по м² износи 0,80 КМ, странка је остварила забрањени прилог у износу од 384,00 КМ.

- На основу уговора број 02-014-429/09 од 15.07.2009. године, Општински савјет СБиХ Теслић је користио простор површине од 26,74 м² у власништву Општине Теслић. Уговорена је цијена закупа од 0,50 КМ по м². Обзиром да политичка странка у 2010. години није плаћала закупнину Општини Теслић, нити има исказану обавезу за плаћање исте, остварила је забрањени прилог у износу од 160,44 КМ.
 - На приједлог Службе за друштвене дјелатности, борачко - инвалидску заштиту и расељена лица Општине Високо, општински начелник је донио рјешење којим се Странци за БиХ додјељује на кориштење пословни простор површине 45 м².
 - Поред наведених, пословне просторе без накнаде су користили организациони дијелови Странке за Босну и Херцеговину у сљедећим општинама: Старом граду Сарајево, Хаџићима, Доњем Вакуфу, Брези, Јајцу, Сребреници и Лукавцу. Општински одбор СБиХ Модрича без накнаде је користио просторије Мјесне заједнице Таревци.
- (2) Странка за Босну и Херцеговину је примила новчане прилоге, у износу од 6.000,00 КМ, од приватних предузећа која су током 2010. године са владом склапала уговоре о јавним набавкама, чиме је прекршила одредбе члана 8. став (2) Закона о финансирању политичких странака.
- Политичка странка је примила прилог у износу од 4.000,00 КМ, од правног лица „МИБО Комуникација“ д.о.о. Сарајево. Ово правно лице је на основу уговора са Градом Сарајево, број: 01-14-6443-6/10 од 28. 09.2010. године извршило услуге успоставе видеоназора у општинама Нови Град Сарајево и Ново Сарајево, гдје укупна вриједност уговора износи 198.437,21 КМ.⁴
 - Политичка странка је примила прилог у износу од 1.000,00 КМ, од правног лица „Хифа – Бенз” д.о.о. Тешањ, које је током 2010. године склапало уговоре са Министарством унутрашњих послова Зеничко- добојског кантона.⁵
 - Политичка странка је примила прилог у износу од 1.000,00 КМ, од правног лица „Хифа – Петрол” д.о.о. Сарајево, које је током 2010. године склапало уговоре са Федералном управом цивилне заштите, што потврђује директор управе у акту број: 07-14/5-408/11 од 25.08.2011. године.

б) Странка за Босну и Херцеговину није испоштовала одредбе члана 11. став (1) Закона о финансирању политичких странака⁶.

Организациони дијелови странке нису успоставили потпуне и тачне евиденције о приходима, расходима и обавезама, чиме је политичка странка прекршила одредбе члана 11. став (1) закона о финансирању политичких странака.

⁴ Акт Града Сарајева, број: 02/1-14-48052-1/11 од 24.08.2011. године

⁵ Акт Министарства унутрашњих послова Зеничко- добојског кантона број 08-05/1-14-2-4603-1 од 11.08.2011

⁶ Према одредби члана 11. став (1) Закона о финансирању политичких странака, странка је обавезна успоставити потпуне и тачне евиденције о својим приходима и расходима

(1) Шест организационих дијелова Странке за Босну и Херцеговину није успоставило евиденције о приходима које су у 2010. години остварили из општинских буџета у износу од 7.031,28 КМ нити их је странка исказала у финансијском извјештају. То су приходи остварени из:

- Буџета Општине Котор Варош у износу 2.058,80 КМ⁷,
- Буџета Општине Милићи у износу од 1.127,83 КМ⁸,
- Буџета Општине Ново Горажде у износу од 313,24 КМ⁹,
- Буџета Општине Трново (РС) у износу од 735,60 КМ,
- Буџета Општине Братунац у износу од 200,00 КМ
- Буџета Општине Бреза у износу од 2.595,81 КМ и

Странка је приход из буџета, који је остварила из три општине, исказала у мањем износу и то: приход из буџета Општине Стари град Сарајево у мањем износу за 2.734,27 КМ¹⁰, Општине Коњиц износу мањем за 1.015,54 КМ и Општине Кључ у мањем износу за 1.246,59 КМ.

Истовремено, странка је приход из буџета код четири општине исказала у већим износима и то: приход од Општине Сребреник у већем износу за 6.775,03 КМ¹¹, Општине Сански Мост већем износу за 7.800,00 КМ, Општине Кладањ износу већем за 2.470,00 КМ и Општине Оцак износу већем за 1.480,00 КМ у односу на податке о исплаћеним средствима које су доставиле поменуте општине.

(2) Општинска организација СБиХ Бања Лука у свом књиговодству није евидентирала трошкове за примљене услуге и купљене производе у моменту када су исти настали, нити је евидентирала добављаче који су извршили услуге или продали производе. На тај начин странка је пропустила и евидентирање својих обавеза. Тек када плати рачун странка у књиговодству евидентира трошак, што је супротно и рачуноводственим прописима и одредбама члана 11. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

- У својим пословним књигама Општинска организација СБиХ Бања Лука је као трошак закупнине за 2010. годину исказала износ од 21.600,00 КМ који је странка платила по уговору о закупу број 149/10, закљученим 01.11.2010. године између ове општинске организације странке и физичког лица, иако исти важи за закуп пословног простора у периоду 01.01.2011. до 31.12.2013. године.
- У пословним књигама Општинска организација СБиХ Бања Лука није исказала све трошкове који су проистекли по основу новчаних исплата физичким лицима, а које имају карактер личних примања.

Странка је исказала расходе у износу од 6.110,00 КМ која имају карактер личних примања, а да на иста није обрачунала порез и доприносе у складу са порезним прописима, односно Законом о порезу на доходак и Правилником о примјени закона о порезу на доходак¹².

Увидом у пословну документацију, утврђено је да је странка једном физичком лицу у периоду од фебруара до маја 2010. године извршила исплате средства у укупном износу од 2.100,00 КМ, без обрачунавања и исплате припадајућег пореза и доприноса¹³.

⁷ Акт општине Котор Варош број: 05-1-140/11 од 14.11.2011. године

⁸ Акт Општине Милићи број: 04-435-12/11 од 15.11.2011. године

⁹ Акт Општине Ново Горажде акт број 02/6-40-12/11 од 16.11.2011. године

¹⁰ Акт Општине Стари град Сарајево број: 07-052-1445/11 од 14.11.2011. године

¹¹ Акт Општине Сребреник број: 07-347/11 од 15.11.2011. године

¹² Закон о порезу на доходак ("Службени гласник Републике Српске", бр. 91/06, 128/06, 120/08, 71/10 и 1/11) и Правилник о примјени закона о порезу на доходак ("Службени гласник Републике Српске", бр.129/06, 72/07 и 81/07)

Странка је за дневнице у сврху сакупљања потписа исплатила је 60,00 КМ, за лијепљење плаката је исплатила 400,00 КМ, посматрачима за вријеме избора исплатила је средства у износу од 1.120,00 КМ, за чишћење и кречење просторије странке исплатила је 230,00 КМ, док на поменуте исплате, иако имају карактер личних примања, није обрачунала порез и доприносе у складу са Законом о порезу на доходак.

Такође, овај организациони дио странке је исплатио 1.700,00 КМ на име једнократне финансијске помоћи за четири физичка лица и 500,00 КМ за изградњу куће, на која је требало обрачунати и уплатити порез и доприносе.

(3) Кантонално вијеће СБиХ Тузланског кантона није успоставило тачне евиденције о својим трошковима. Код овог организационог дијела странке, у пословним књигама, као остали трошак су исказане стипендије за Цалл центар у износу 12.950,00 КМ и трошкови превоза у износу од 2.148,00 КМ. Увидом у пословну документацију странке, утврђено је да су исплате извршене физичким лицима за рад у Цалл центру и исплате за превоз до Цалл Центра, мјеста на коме су извршене услуге. Обзиром да се ради о исплатама за пружене услуге, а не о стипендијама, политичка странка је била обавезна на поменуте исплате обрачунати и уплатити порез и доприносе у складу са порезним прописима¹⁴.

- Кантонално вијеће СБиХ Тузланског кантона извршило је исплате за путне трошкове у износу од 6.095,80 КМ. Обзиром да су средства исплаћена физичким лицима која нису упосленици странке, Странка за БиХ је била обавезна обрачунати и уплатити доприносе и порез на доходак у складу са Законом о порезу на доходак и Правилником о примјени закона о порезу на доходак.

(4) Општински савјет СБиХ Теслић није успоставио потпуне и тачне евиденције о трошковима. Увидом у пословну документацију странке утврђене су исплате у износу од 10.062,00 КМ, које имају карактер личних примања, док на исте нису евидентирани трошкови по основу пореза и доприноса.

Странка је извршила исплате плата и накнада секретарима у износу од 5.050,00 КМ и накнаде посматрачима у 1.600,00 КМ, на које није обрачунала нити исказала припадајући порез и допринос. Такође, странка је исплатила износ од 1.312,00 КМ на име дневница физичким лицима која нису упосленици странке и 1.200,00 КМ, која је у пословним књигама исказала као остала лична примања. Поред наведеног странка је извршила исплате за два студента у износу од 500,00 и 400,00 КМ, наводећи као помоћ за студије и помоћ за полагање испита¹⁵.

- У пословним књигама Општинског савјета СБиХ Теслић као трошак по основу осталих личних примања исказана је исплаћена посудба физичком лицу у износу од 1.000,00 КМ, а као трошак по основу осталих непроизводних услуга исказана је исплаћена посудба Правном лицу „Елтиг“ д.о.о. у износу од 2.000,00 КМ. Поменута средства су евидентирна као трошак у моменту њихове исплате¹⁶, иако су на изводу са трансакцијског рачуна странке наведене посудбе.

ц) Странка за Босну и Херцеговину није испоштовала одредбе члана 11. став (3) Закона о финансирању политичких странака¹⁷.

¹³ Исто физичко лице је у периоду од јуна до децембра 2010. године било у статусу упосленика странке и од тада су на његова примања обрачунати доприноси и порез на доходак

¹⁴ Закон о порезу на доходак ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 10/08, 9/10 и 44/11) и Правилник о примјени закона о порезу на доходак ("Службене новине Федерације БиХ", број: 67/08, 4/10, 86/10 и 10/11)

¹⁵ Закон о порезу на доходак не ослобађа од плаћања пореза једнократне помоћи студентима

¹⁶ Исплате су узвршење 11.03.2010. године 1.000,00 КМ и 23.07.2010. године 2.000,00 КМ

¹⁷ Према одредбама члана 11. став (3) Закона о финансирању политичких странака, странка је обавезна подносити финансијски извјештај у форми коју одобри Централна изборна комисија Босне и Херцеговине.

(1) У финансијском извјештају који је достављен Централној изборној комисији БиХ промет по трансакцијском рачуну Општинске организације СБиХ Бања Лука исказан је у мањем износу за 199.829,94 КМ у односу са стварни, чиме су прекршене одредбе члана 11. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Увидом у изводе са трансакцијског рачуна Уницредит банке а.д. Бања Лука, утврђено је да је на дан 01.01.2010. године странка на трансакцијском рачуну имала средства у износу од 249.315,11 КМ, а током 2010. године је остварила прилив средстава од 196.362,20 КМ и одлив средстава у износу 266.780,54 КМ. У финансијском извјештају, политичка странка је исказала почетно стање средстава у износу 47.967,17 КМ, прилив средстава у износу 242.954,62 КМ и одлив средстава од 66.950,60 КМ.

(2) У финансијском извјештају, приходи из буџета нису исказани у складу са чланом 19. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Иако је у складу са чланом 19. поменутог Правилника била обавезна у финансијском извјештају, односно обрасцу 3-ф – Приходи из буџета, исказати сва средства која је примила из буџета свих нивоа у извјештајном периоду, политичка странка није исказала приход који је остварила из буџета шест општина, у укупном износу од 7.031,28 КМ. Истовремено странка је у финансијском извјештају приходе остварене из буџета три општине исказала у мањем износу за 4.996,40 КМ, док је приходе из буџета четири општине исказала у већем износу за 18.525,03 КМ у односу на остварене у складу са Законом о финансирању политичких странака¹⁸.

(3) Режијско административни трошкови, који се односе на закупнине пословних простора, у финансијском извјештају нису исказани у складу са одредбама члана 21. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

- Код пет организационих дијелова Странке за Босну и Херцеговину, који су на основу уговора о закупу користили пословне просторије, у финансијском извјештају нису исказани трошкови закупа. Трошкови закупнине, према одредбама из уговора закљученим са физичким лицима износили су: код организационог дијела странке у Бугојну 2.400,00 КМ, организационог дијела странке у Горњем Вакуфу 1.200,00 КМ и организационог дијела странке у Великој Кладуши 2.400,00 КМ, док је код организационог дијела у Коњицу на основу уговора са Општином Коњиц закупнина износила 2.435,52 КМ и закупнина на основу уговора са правним лицем Ауто-Мертз д.о.о. Брчко је износила 4.500,00 КМ.
- Три организациона дијела странке трошкове закупа су исказала у мањим износима у односу на уговорену цијену закупнине и то: Кантонално вијеће СБиХ Сарајево за 5.440,00 КМ, Општинска организација СБИХ Столац за 1.000,00 КМ и Општинска организација СБИХ Теочак за 2.600,00 КМ.
- Код организационих дијелова Странке у Бања Луци, Приједору, Цазину, Жепчу трошкови закупнине за 2010. годину су исказани у износу већем за 37.575,00 КМ у односу на уговоре о закупу. Код организационог дијела странке у Жепчу закупнина је исказана у већем износу за 1.700,00 КМ, код организационог дијела странке у Цазину за 3.973,00 КМ, организационог дијела странке у Приједору за 11.502,00

Садржај, форма, начин и други детаљи извјештавања уређени су Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“ број 61/06)

¹⁸ Називи општина наведени у налазу под тачком б) став (1)

КМ, док је код организационог дијела странке у Бања Луци закупнина исказана у износу већем за 20.400,00 КМ ¹⁹.

(4) Трошкови изборне кампање у финансијском извјештају нису исказани у складу са одредбама члана 22. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

- Општински савјет СБиХ Теслић у финансијском извјештају (на обрасцу 4-2) није исказао трошкове изборне кампање, иако је остварио поменуте трошкове у износу од 6.610,00 КМ.
- Општинска организација СБиХ Бања Лука је трошкове изборне кампање, у износу од 15.437,41 КМ, у финансијском извјештају исказала два пута и то на обрасцу 4-1, као режијско-административне трошкове и на обрасцу 4-2, као трошкове изборне кампање.
- Трошкови изборне кампање у финансијском извјештају који обухвата период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора одржаних у октобру 2010. године исказани су у износу 1.658.501,20 КМ, док су трошкови изборне кампање у годишњем финансијском извјештају исказани у износу од 1.778.204,53 КМ, што указује на чињеницу да су евиденције о трошковима изборне кампање биле неблаговремене и непотпуне.

(5) Подаци о обавезама које је политичка странка Странка за Босну и Херцеговину била обавезна исказати у складу са одредбама члана 23. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака, код неких организационих дијелова су непотпуни, односно исказани су у мањим износима, или уопште нису исказани, док су неки организациони дијелова исказали обавезе према добављачима које уопште не постоје.

- Код Општинске организације СБиХ Бања Лука у финансијском извјештају уопште нису исказане обавезе, иако је увидом у пословну документацију утврђено да странка има обавезе по рачунима за електричну енергију, телефонске услуге и комуналне услуге за мјесец децембар.
- У финансијском извјештају (на обрасцу 5) обавеза према правном лицу “Блицко” д.о.о. Тузла исказана је у износу мањем за 14.764,79 КМ од износа потраживања које је у својим пословним књигама исказало поменуто правно лице.
Код Кантоналног вијећа СБиХ Тузланског кантона исказана је обавеза у износу од 4.610,70 КМ, док је на аналитичкој картици правног лица “Блицко” д.о.о. Тузла, као добављача странке, исказано потраживање од Странке за Босну и Херцеговину у износу 19.375,49 КМ.
- Странка је на дан 31.12.2010. године исказала обавезе према ЈУ Културно спортски рекреациони центар Илица у износу од 2.340,00 КМ, према правном лицу „Босна ауто“ д.д. Сарајево у износу од 2.376,00 КМ и обавезу према и правном лицу „Херцегтисак“ д.о.о. Широки Бријег у износу од 9.140,00 КМ. Поменута правна лица су на захтјев Централне изборне комисије доставила конфирмације, у којима

¹⁹ Контролом финансијске документације странке је утврђено да овај износ закупнине покрива период до краја 2013. године.

наводе да од Странке за Босну и Херцеговину нису имали потраживања на дан 31.12.2010. године²⁰.

Трошкови изборне кампање

Странка за Босну и Херцеговину је поступила у складу са одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине, односно испоштовала је законом прописани лимит на трошкове изборне кампање. У сврху изборне кампање странка је потрошила 1.778.204,53 КМ. Према одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ по бирачу у сваком изборном кругу²¹, према броју бирача, које је објавила Централна изборна комисија Босне и Херцеговине. Према подацима Централне изборне комисије Босне и Херцеговине, Странка за Босну и Херцеговину је у сврху изборне кампање могла потрошити 3.164.004,90 КМ.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Странци за Босну и Херцеговину да се придржава одредби Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- да се не финансира из извора који су чланом 8. став (1) и став (2) овог Закона забрањени политичким странкама,
- да у складу са одредбом из члана 11. став (1) Закона успостави потпуне, тачне и благовремене евиденције о приходима, расходима и обавезама свих организационих дијелова странке,
- да своје пословање и финансијско извјештавање усклади са рачуноводственим, порезним и другим финансијским прописима,
- да финансијске извјештаје подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине у складу са одредбама члана 11. став (3) Закона, односно у форми прописаној Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и
- да успостави интерну контролу и систем надзора над пословањем нижих организационим дијелова странке.

²⁰ Акт ЈУ КСРЦ Илица, број: 0356/11 од 08.11.2011.године, акт Босна ауто д.д. Сарајево, број 1801/2011 од 09.11.2011. године и акт Еуропапеир- Херцегтисак д.о.о. Широки Бријег број: 97/11-И од 07.11.2011. године

²¹ Члан 15.10 став (2) прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава на начин што се број бирача у свим изборним јединицама, у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата, помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

КОМЕНТАР:

Странка за Босну и Херцеговину, односно Централа странке и три њена организациона дијела²² су се изјаснила о Прелиминарном извјештају о ревизији годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину и постизборном финансијском извјештају – Општи избори 2010. године.

У складу са одредбом из члана 13. став (3) Закона о финансирању политичких странака²³ и препорукама Службе за ревизију, Странка за Босну и Херцеговину је дјелимично отклонила недостатке у финансијском извјештају и правним лицима вратила дио прилога који су странкама забрањени одредбом члана 8. став (2) овог Закона, те уз изјашњење на извјештај ревизије, скупа са новим ревизионим доказима, доставила допуњене обрасце годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину.

Служба за ревизију је аргументоване примједбе Странке за Босну и Херцеговину, као и добровољно отклоњене недостатке уважила, те у том дијелу измијенила налазе ревизије.

Захваљујемо се овлаштеној особи за финансијске извјештаје и запосленим у Централни Странке за Босну и Херцеговину на доброј и коректној сарадњи током обављања ревизије финансијских извјештаја.

Мр. Хасида Гушић, Шеф Службе за ревизију – ревизор

Невенко Андан, ревизор

²² Појединачна изјашњења организационих дијелова странке на налазе ревизије, а не генерално изјашњење на налазе ревизије финансијског извјештаја Странке за Босну и Херцеговину, указују на непостојање система интерних контрола унутар политичке странке и неуспостављен надзор Централне странке над пословањем нижих организационих дијелова.

²³ У складу са одредбом члана 13. став (3) Закона о финансирању политичких странака, прије изрицања казне или предузимања административне мјере, Централна изборна комисија БиХ ће настојати да постигне да политичка странка за коју је установљено да је прекршила одредбе овог закона, добровољно поступи према тим одредбама.